

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

1. lékařská fakulta

3. interní klinika 1.LF UK a VFN

U Nemocnice1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Dieta při gestačním diabetes mellitus

Autor práce : Monika Kubartová

Vedoucí práce: Mudr Milan Flekač, PhD

Oponent práce: MUDR K. Andělová

Akademický rok: 2011/2012

Posudek

Volba tématu

Přístup autora k zadanému tématu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod:

Přístup autora zodpovědný, téma pojato velice široce, postup řešení – výběr dotazníku pro pacientky uspokojující

Aktuálnost tématu:

Lze považovat za vysoce aktuální ve světle rostoucích počtů pacientek s gestačním diabetem, na druhé straně se jedná o problematiku nejen gestačního diabetu (dále GDM)

Výběr tématu a jeho obtížnost:

Téma lze považovat za poměrně obtížné protože se jedná o specifickou skupinu pacientek

Originalita výběru tématu:

Lze považovat za poměrně originální, není příliš prací týkajících se dietních režimů, které by se zabývaly pouze gestačním diabetem

Teoretická část

Struktura práce, logické členění (obsah):

Teoretická část je rozdělena do několika kapitol, které se místy svým členěním překrývají a je zde několik nepřesností. Není zcela správně interpretovány závěr HAPO studie, dále není zcela přesná definice GDM dle posledních doporučení. V kapitole klasifikace rizik se autorka zabývá i diagnostikou a skriningovými vyšetřeními. Bylo by lépe sjednotit kapitolu klasifikace a diagnostika, kde by byly souvislosti logičtější a jasnější. Poměrně dobře jsou zpracovány oddíly věnující se rizikům pro vznik GDM. Menší část teoretické práce je věnována i patofyziologickému pozadí, také celkem dobře zpracováno, jenom poznámka – je zde použit termin somatomammotropin a dále humánní placentární laktogen, což je označení pro jediný hormon, lépe vybrat pouze jeden název. Název práce je Dieta při gestačním diabetu, kapitola věnující se dietě by mohla být podrobnější s větší pozorností věnující se specifické

době těhotenství. Dále bych u bakalářské práce očekávala i alespoň krátký přehled fyziologických změn příjmu potravy v období gravidity se vztahem k diabetu v těhotenství. Kapitola věnující se další léčbě jako inzulin a perorální diabetika je uspokojivá, pouze nejsou zcela přesně uvedeny doporučené hodnoty glykemií, výčet různých hodnot je zbytečně velký a postačovalo by použít poslední doporučení, které je stejné jako u ostatních typů diabetu. Nepoužívala bych v části o možném použití perorální antidabetické léčby formulace jako dle našeho názoru....

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce:
Odpovídají obsahu práce

Úroveň zpracování literární rešerše, práce s literárními prameny, informačními zdroji:
Literární zdroje by mohly více u bakalářské práce čerpat z odborné literatury, jsou zde uvedeny i zdroje jako novinové články, lépe by bylo hodnoceno více odborné literatury, některé citace nejsou zcela přesně interpretovány v textu (závěry HAPO studie, dále Standardy pro diagnózu GDM, definice GDM dle ADA chybí zcela), na dalších místech je však literatura použita již dobře

Správnost a úplnost citací použitých zdrojů:
Viz předchozí odstavec

Přesnost formulování vlastních myšlenek, práce s odborným jazykem:
Celkem uspokojivé, ale není správné používat i v teoretické části formulace jako myslíme si..., dle našeho názoru.... Pokud autorka je jediná, pak použití množného čísla není na místě. V teoretické části práce by takto formulované věty neměly být.

Úroveň jazykového zpracování:
Celkem dobrá, jazyk je bohatý, věty dobře členěné, na několika místech pravopisné chyby – záměna i a y, minimálně překlepů

Náročnost tématu na teoretické znalosti:
Poměrně náročné téma s nutností pochopení fyziologie gravidity a patofyziologie diabetu, autorka splnila poměrně dobře, výše uvedené chyby jsou spíše zaviněné nezkušeností

Empirická část

Formulace výzkumné otázky, cílů práce:

Dobrá myšlenka vytvoření dotazníku informovanosti týkající se diety, v dotazníku by mohlo být však více otázek týkajících se nutriční problematiky, na druhé straně je dobře, že jsou začleněny i otázky týkající se edukace, informovanosti pacientek

Užité metody výzkumného šetření:

Dotazník pro pacientky s textačním diabetem vyhodnocen po vyplnění lékařem a autorkou

Vhodnost zvolené metody řešení vzhledem k tématu práce:
Dobrá metoda – dotazníková, dobře formulované otázky

Charakteristika zkoumaného souboru:

50 žen s GDM, nejspíše se nejedná o randomizovaný vzorek ,ale pro účely bakalářské práce je vyhovující

Rozvržení časového plánu zpracování empirické části práce:

Dotazníky rozdány zřejmě postupně pacientkám s GDM , po vyplnění 50 dotazníků zpracovány výsledky ,

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Dosažené výsledky jsou zajímavé, zejména část odpovědí ,kde pacientky uvádějí jak dodržují pravidla doporučená lékařem týkající se diety a dále i informovanosti pacientek
Překvapivě vysoký počet pacientek v tomto souboru, které nebyly obezní ani neměly nadváhu a vysoký počet pacientek léčených inzulinem , je také zajímavý výsledek , poměrně malý počet otázek týkajících se přímo dietních režimů, na druhé straně je třeba ocenit otázky ,které odrážejí schopnost edukátorů poskytnout dobře pochopitelnou informaci

Úroveň a originalita diskuse:

Diskuze je dobře členěná s patrnou snahou o vysvětlení předchozích výsledků

Splnění cílů:

Práce splňuje svůj cíl tak na 80 %, vzhledem k názvu by bylo vhodné věnovat větší prostor dietním režimům,možno i více otázek týkajících se konkrétních nutričních návyků a změn při dietě v graviditě by více odráželo i původní záměr, který je uveden n názvu práce

Formulace závěru:

Závěr formulován dobře , mohl by být i mírně obsáhlejší

Vlastní přínos k řešené problematice:

Dobrá diskuze a zajímavé výsledky z dotazníkové akce mohou být přínosem pro lékaře i dietní sestry pracující s těhotnými diabetičkami nejen gestačními

Originální řešení zpracovaného tématu:

Dotazníková akce je zavedený způsob sběru dat , za originální lze v našich podmínkách považovat spíše dotazy na informovanost pacientek ze strany sester i lékařů o problematice GDM při jejich edukaci

Význam práce pro teorii / praxi, doporučení pro praxi:

Zpětná vazba schopnosti lékaře a diabetologické či dietní sestry vysvětlit pacientkám problematiku léčby GDM a rizik pro matku a dítě

Přílohy

Kvalita příloh:

Dobrá

Grafická, fotografická dokumentace, edukační materiál:

Grafické zpracování jednotlivých otázek použitého dotazníku je dobré, legenda k tabulce je vyčerpávající a pro dokreslení je u každé odpovědi uveden i koláčový graf, který je barevně odlišen a je dobře přehledný

Formální zpracování práce

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací (Opatření děkana č. 10/2010):

Formální zpracování je dobré, členění kapitol v případě Klasifikace rizika ne zcela jasně odpovídá obsahu, kde jsou uvedeny i diagnostické metody, trochu postrádám samostatnou kapitolu změn nutričních návyků a fyziologických změn v gastrointestinálním traktu v době gravidity, která by měla své místo v práci týkající se stravy v graviditě. Obsah jednotlivých kapitol v teoretické části nepovažuji za ideální ve vztahu k obsahu kapitoly - plyne spíše z nezkušenosti autorky

Stylistická úroveň práce:

Stylistická úroveň práce je dobrá, formální zpracování standardně správné

Formální náležitosti (přehlednost, úprava tabulek, grafů, obrázků apod.):

Přehlednost dobrá, ta bulky a grafy kvalitní, popisy tabulek a grafů správné

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

Práce splňuje nároky na bakalářskou diplomovou práci. Téma, které autorka zvolila není zcela jednoduché a pro zpracování do 60 stránek i obtížně naplnitelné. Autorka zvolila spíše přehled problematiky gestačního diabetu od jeho diagnostiky, léčby a rizik porodnických i dalších do budoucího života ženy s předchozím GDM a dále i rizik pro nově narozené dítě. Vlastní problematika diety při GDM není téma pro příliš široké zpracování, proto je zvolena forma širší informace o GDM. Vlastní pozorování je zajímavé, dotazníková akce má pěkné výsledky, bylo by dobře využít i výsledků z této práce pro další informace. Volba názvu práce není příliš šťastná vzhledem k dalšímu textu a poměrně malému prostoru věnovanému právě nutriční problematice.

Práce odpovídá / neodpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci:

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou závěrečnou práci

Doporučení / nedoporučení k obhajobě:

Doporučuji k obhajobě

Práci klasifikuji stupněm   výborně   velmi dobře   dobře   neprospěl/a

Práci klasifikuji stupněm velmi dobře –dobře a doporučuji její přijetí jako součást závěrečné zkoušky

V případě hodnocení stupněm neprospěla uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné)

Otázka týkající se normálních doporučených hladin glykemií na lačno a po jídlech – v práci není zcela jasné, jsou zde i chyby v některých hodnotách (jednou uvedeno,1 hod po jídle 6,6 – neodpovídá skutečnosti)

Jsou nějaké klinické příznaky gestačního diabetu a v případě ,že ano jaké(odpověď – prakticky nejsou)

Co je glykemický index a proč není jako součást informací o dietě uveden

Kde jsou produkovány hormony, které jsou příčinou vysoké inzulínové rezistence v graviditě a které z nich nejvíce ovlivňují výši glykémie

Jak je vysvětlen vysoký počet pacientek s normálním BMI ve sledované skupině

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

1.6.2012

Podpis oponenta práce

MUDr Kateřina Andělová